

Stanarine po novem

Z januarjem bo treba plačati 70 % več — Poseben obračun za obratovalne stroške, ki se bodo spreminjali

Prihodnji mesec, januarja 1973, bodo pobiralci stanarin zahtevali nekaj več denarja za stanovanja kot doslej. Kot smo izvedeli, bodo morali vsi tisti, ki imajo družbena stanovanja ocenjena s skupno vrednostjo 140 točk, odšteti za stanarino 70 odstotkov več denarja, tisti, ki imajo stanovanja z več kot 140 točkami pa kar 90 odstotkov več. Ti odstotki pa ne pomenijo, da bodo stanovanja tudi v prihodnje plačevali po takšni ceni, kot bo postavljena januarja, saj bodo za sedaj morali v obliki povznanja 70 in 90 odstotkov odšteti le akontacijo.

Doslej smo za uporabo stanovanj imetniki stanovanjske pravice plačevali le stanarino. Po novem se bo ta strošek delil na dva dela. Osnova bo stanarina, ki se bo obračunavala za vsa stanovanja v Sloveniji po enaki metodologiji, drug del plačila pa bo plačilo za obratovalne stroške. Ti pa seveda ne bodo odvisni od opreme in kakovosti stanovanj, marveč od tega, kako je hiša vzdrževana. Ko bo nova metodologija povsem znana in usklajena, ne bo več 70 in 90 odstotnih akontacij, marveč točni obračuni za vsak strošek vzdrževanja hiše posebej. Ti se bodo seveda spreminjali, stanarina pa bo ostala iz meseca v mesec enaka.

Novo točkovanje stanovanj

Preden bodo stanovanjska podjetja, tako tudi naše podjetje Fond, izračunala nove stanarine, bodo na novo ocenila vsa stanovanja. Komisije, ki bodo ocenjevale stanovanja, bodo na novo ovrednotile vsa stanovanja po novih kriterijih, ki se nekoliko razlikujejo od tistih, po katerih so točkvali stanovanja v letu 1965, ko je bilo zadnje točkovanje. Komisije pa bodo seveda upoštevale tudi vse novosti, vsa popravila, ki so bila v stanovanjih izvršena, vse obnove v zadnjih letih. Marsikatero stanovanje, ki je bilo leta 1965 zelo slabo ocenjeno, bo sedaj lahko dobilo višjo številko. Pri tem je treba opozoriti, da bodo za kriterij točkovanja vzeli stanje stano-

vanj, kakršno je bilo na dan 31. decembra 1971. Kolikšna bo vrednost točke, je sedaj težko reči. Prav gotovo ne bo še ekonomska, saj je po načrtu treba spraviti vrednost točke do leta 1977. Na takšno višnjo, da bodo stanarine odraz ekonomske vrednosti stanovanj v letu 1966. Od takrat pa do danes pa so se realni stroški gradnje že toliko povečali, da bo stanarina v letu 1977 daleč od realne vrednosti stanovanj.

Koliko bo treba plačati?

Januarja bo treba, kot smo že napisali, za stanovanja plačati najmanj 70 odstotkov več kot doslej. Tako bo treba na primer za dvosobno stanovanje, ki je doslej veljalo 232,65 din na mesec, odšteti januarja 395,50 din. To pa še zdaleč ne pomeni, da bodo takšni stroški tudi potem ko bodo na novo točkvali stanovanja.

Zakon o stanarinah, ki ga je predlagala skupščina SRS, predvideva v predlogu, da bo stanarina obsegala amortizacijo stanovanjske hiše, stroške za investicijsko vzdrževanje stanovanja in stanovanjskih hiš, stroške za tekoče vzdrževanje skupnih delov in naprav v stanovanjski hiši, stroške za revitalizacijo obstoječih stanovanj in stroške za upravljanje sklada stanovanjskih hiš ter delov in naprav v stanovanjski hiši.

Pri tem pa stroški za tekoče vzdrževanje stanovanja bremene imetnike stanovanjske pravice poleg stanarine.

Amortizacija stanovanjske hiše pomeni kritje stroškov reprodukcije stanovanjskega sklada, stroški za investicijsko vzdrževanje stanovanjske hiše obsegajo stroške, ki nastajajo za srednja in velika popravila stanovanjske hiše in stanovanj, stroški za revitalizacijo obstoječih stanovanjskih hiš in stanovanj obsegajo stroške za obnovo ali zamenjavo gradbenih konstrukcij, elementov in instalacij brez stanovanjske opreme. Stroški upravljanja sklada stanovanjskih hiš ter skupnih delov in naprav v stanovanjski hiši obsegajo dejanske izdatke organizacije za

gospodarjenje s stanovanji za upravljanje skupnih delov in naprav v stanovanjski hiši.

Vsi ti stroški, ki nastanejo v letu dni, razdeljeni na dvanajstine, predstavljajo novo stanarino. Izračuni bodo enkratni in bodo veljali vnaprej. Obratovalni stroški pa so gibljivi del stanarine, odvisen predvsem od iznajdljivosti upravljalcev hiše.

Kakšni bodo obratovalni stroški

Da bodo obratovalni stroški za vsako hišo drugačni, je jasno. Delili se bodo predvsem na stalne, občasne in na stroške komunalnih uslug in storitev.

Med stalne obratovalne stroške sodijo predvsem servisiranje vseh vrst dvigal, toplotnih plovil in ventilov, domofonov, stopnišnih avtomatov, električnih ključavnic, skupnih TV naprav, skupnih naprav pralnic in sušilnic, dezinfekcije in deratizacije, čiščenje dimnikov in drugo.

Med občasne obratovalne stroške so šteto čiščenje skupnih prostorov, snega in ledu pred hišo, smetiščnih jaškov, greznic in ponikovalnic, hišniška opravila, vzdrževanje zelenic, hišnega inventarja itd.

Pod komunalne storitve in usluge naj bi se štela poraba toplotne energije, mrzle in tople vode, električne energije, plina in odvoz smeti.

Delitev obratovalnih stroškov na tri skupine je primeren, predvsem zato, da je dana stanovalec možnost, da nekatera opravila naredi sami oziroma da sami poiščejo primerne izvajalce.

J. V.

15 LET DELA

Jubilej krajevnih skupnosti Stadion

Ob 15-letnici krajevnih skupnosti Stadion so pripravili svečano sejo sveta krajevnih skupnosti, ki se je je udeležilo okoli 50 povabljenec. V nagovoru je predsednik inž. Janez Obreza omenil, da je krajevna skupnost Stadion ob ustanovitvi štela približno 2.000 prebivalcev, zdaj pa jih je že 11.000. Krajevna skupnost se je vselej zavzemala za utrjevanje in poglobljanje načel samoupravljanja (načrte sestavljajo s pomočjo občanov, sprejmejo pa jih na zborih volivcev), veliko pozornosti so posvetili skrbi za občane ter komunalno — gospodarskim zahtevam. Tesno sodelujejo tudi z občinsko skupščino, drugimi krajevnimi skupnostmi v občini ter z družbeno političnimi organizacijami na terenu.

Pri krajevni skupnosti deluje več komisij, od katerih je najbolj delovna komisija za socialno in zdravstveno varstvo, veliko dela je opravila tudi komisija za komunalne zadeve.

Eden najaktualnejših problemov je vsekakor gradnja doma krajevnih skupnosti, ki naj bi postal žarišče političnega, kulturnega in družabnega življenja. Računajo, da bo

do v prihodnjem letu zastavili prvo lopato pri gradnji tega prepotrebne objekta.

Na seji ob jubileju so z enominutnim molkom počastili spomin umrlih sodelavcev. Predsednik sveta pa se je zahvalil vsem, ki že dlje časa sodelujejo pri delu krajevnih skupnosti Stadion. S. D.

Pregled obveznikov

Na drugi seji odbora za splošni ljudski odpor v krajevni skupnosti Boris Kidrič so ugotovili, da so izpolnili vse naloge, ki so si jih zadali za preteklo obdobje in zato so lahko obravnavali načrt za prihodnje leto. Zato bo koordinacijski odbor skupno s predstavniki družbenih organizacij izbral ljudi, ki niso zajeti z vojaškim razporedom in bo z njimi dopolnil enote civilne zaštite. Zato so tudi začeli s pregledom civilnih obveznikov po enotah — najprej so preverili in dopolnili gasilsko enoto in enoto prve pomoči, potem pa bodo sklicali še enote za red in varnost, za socialno delo in zveze. Vsem članom teh enot pa so še enkrat po-

jasnih njihove naloge in vlogo v splošnem ljudskem odporu.

S. D.

V spomin

Franc Lenček - Krpan

30. oktobra smo v Dolu pri Ljubljani pokopali Franc Lenčka-Krpana. Star je bil 81 let. Že v mladosti je bil naprednjak. Prestal je Golgota I. svetovne vojne, iz katere se je vrnil 40-odstotni invalid.

Mlad, ambiciozen in razgledan gostilničar in mali kmet je bil med ustanovitelji »Sokola« v Dolu. Društvo je postalo žarišče naprednega delovanja, kar se je pokazalo ob fašistični okupaciji, ko je večina članov tega društva bila med borcei NOV ter aktivisti OF. Franc Lenček je bil tudi med vodilnimi člani »Društva kmečkih fantov

in deklet« v Boričevem, gasilskega društva in lovške družine. V njegovem lokalu so bili sestanki proletariata tega kraja tudi pod vodstvom tov. Leskovska.

V času okupacije se je skupaj s svojo družino takoj vključil v aktivni odpor proti okupatorju. Leta 1944 je še sam odšel v partizane, kjer je že bil njegov sin Franci. Tudi hčerka Marica je odšla v partizane, žena Marica pa je z dvema mlajšima hčerka odšla k sorodnikom v Zg. Kašelj. Sele po vojni so se, razen sina Franca, vrnili na svoj opustošen dom.

Po osvoboditvi je bil Franc Lenček med aktivnimi člani vseh množičnih organizacij pri obnovi in izgradnji. V Dolu je bil med ustanovitelji kmetijske zadruge in njen predsednik vse do upokojitve.

Kako priljubljen je bil, priča izredno veliko spremljevalcev na njegovi zadnji poti. Od njega so se poslovili člani množičnih organizacij, Zveza borcev NOV s svojimi prapori, gasilci in lovci.

J. OSREDKAR

REORGANIZACIJA SINDIKATOV V LJUBLJANI

SPET OBČINSKI SVETI?

Drugačno organiziranost zahtevajo koristi članstva, ki jih bo sindikat — organizacijsko bolj približan članom ter bolj politiziran — lahko učinkoviteje branil

V Ljubljani poteka te dni javna razprava o reorganizaciji ljubljanskih sindikatov. Mestni svet Zveze sindikatov je pred kratkim sprejel gradivo, ki predlaga ustanovitev občinskih sindikalnih svetov v vseh ljubljanskih občinah. Dosedanji sindikalni organi v mestu, mestni sindikalni svet ter odbori posameznih dejavnosti, bodo še naprej obstojali, vendar se bo precej spremenila vsebina njihovega dela. Težišče dela naj bi po reorganizaciji prevzele osnovne sindikalne organizacije v podjetjih in občinski sindikalni svet, dosedanji mestni svet in posamezni odbori pa naj bi predvsem povezovali dejavnost sindikata v podjetjih in občinskih sindikalnih svetov.

Za reorganizacijo so se v ljubljanskih sindikatih odločili zagledati, ker niti organiziranost, za kakršno so se odločili pred petimi leti, niti kasnejše dopolnitve z uvedbo sindikatov posameznih gospodarskih dejavnosti in uvedbo občinskih sindikalnih aktivov (takšna organiziranost velja še danes), ne omogočajo dovolj neposrednega vključevanja članstva v komunalno samoupravo. Sindikati pa morajo biti danes nedvomno množična, neposredna in politična organizacija delavcev, ki le-tim omogoča, da krepijo svoj vpliv na družbeni razvoj in ki je usposobljena za premagova-

nje sedanjih družbenih protislovij. Takšna usmerjenost pa kajpak zahteva precej večjo politizacijo sindikalnih delavcev in tudi učinkovitejšo organiziranost sindikatov.

Mestni svet zveze sindikatov Ljubljane predlaga, naj bi politično delo sindikatov zasnovali takole: osnovna organizacija sindikata naj bi povezovala člane v TOZD, v vsaki TOZD naj bi bila vsaj ena osnovna organizacija; občinski svet naj bi povezovali osnovne organizacije na območju občine; mestne organizacije sindikata posameznih dejavnosti pa naj bi povezovali članstvo, zaposleno v teh dejavnostih na območju vseh ljubljanskih občin. Takih mestnih sindikalnih organizacij posameznih dejavnosti bi bilo šest: delavcev industrije in rudarstva, kmetijstva, živilske in tobačne industrije, gradbeništva, prometa in zvez, storitvenih ter družbenih dejavnosti. Mestna organizacija pa bi povezovala zveze sindikatov vseh mestnih občin in šest sindikatov posameznih dejavnosti. Njena naloga pa bi bila usklajevanje in povezovanje skupnih koristi delavcev, članov sindikatov.

V Ljubljani je včlanjenih v sindikate 141.800 delavcev v 872 osnovnih organizacijah, od tega je v bežigradski občini 24.100 članov v 133 osnovnih organizacijah zveze sindikatov. O. B.

DVOJNI PRAZNIK

Desetletnica Centra strokovnih šol

Profesorji in učenci Centra strokovnih šol so praznovanje dneva republike združili s praznovanjem 10-letnice obstoja centra.

Septembra 1962. so v novi stavbi dobile streho tedanje vaješke šole, ki so bile prej razmetane po raznih krajih

Ljubljane v neustreznih prostorih. Pouk v šoli je trajal vsako učno leto po tri mesece in tako je imel center tri izmene na leto. V vsaki izmeni je bilo po 760 do 790 učencev. V letu 1967, pa je zakon določil, da tvorita teoretično izobraževalni del pouka v poklicnih šolah in praktični del pouka v delavnicah raznih podjetij in privatnikov celoto. Praktični pouk v delavnicah je torej postal sestavni del šolanja v poklicnih šolah. Tako so novi načrti zahtevali prehod na 4 in pol mesečni pouk, med katerim dobijo učenci več splošno teoretičnega in strokovnega znanja, ki jim je potrebno, saj ne bodo le proizvajalci, marveč tudi samoupravljalci.

Zadnja leta je število učencev precej naraslo, saj jih

obiskuje center strokovnih šol v dveh letnih izmenah kar okoli 1500.

Zadnja leta je center napravil velik korak naprej: strokovna usposobljenost učiteljev se je zelo dvignila, razmahnilo se je tudi družbeno življenje učencev. Učenci so uspešno tekmovali na raznih strokovnih tekmovanjih in revijah ter dosegli vidna in celo prva mesta, uspešni pa so bili tudi na športnem področju. Vsako leto pripravijo več obiskov gledališč, muzejev in galerij, prav ob prazniku pa je izšla tudi številka literarnega glasila Naša beseda, ki izhaja že štiri leta.

Precej pa so napravili tudi glede opreme centra. Zgradili so tri športna igrišča in uredili zelenico, prizidali pa so tudi prostor za učilnico, fotoatelj in učno delavnico voznoličarske šole. Pri vseh teh delih so precej pomagali tudi učenci sami.

Tako je bil letošnji dan republike tudi osebni praznik vseh, ki so šli skozi hram učenja v Centru strokovnih šol. S. D.

MUČNO IN NEPRIJETNO

Smrt svojca, prijatelja, znanca je že sama po sebi krut udarec. Zadnja pot je dejanje polno žalosti. Upravičeno zahtevamo vso pieteto do pokojnika. Ob pogrebu podpolkovnika Naceta Kranjca, 11. oktobra letos, pa smo bili zaradi neodgovornosti podjetja »Zale« priče skrajno mučnim in vse obsodbe vrednim dogodkom.

Zaradi preozke izkopane jame vanjo niso mogli spustiti krste. Položili so jo na izkopano zemljo, nekdo od delavcev »Zale« je šel po pokopališču iskati lopato. Vrnil se je po približno desetih minutah, skočil v jamo in jo začel širiti. Spet so poskusili s krsto, jama je bila pri vrhu še vedno preozka, krsto so morali močno nagniti, da so jo naposled spustili na dno.

Vse to je trajalo kakšnih 20 minut. Svojec, govorniki, pevci in drugi pogrebelci so čakali in upravičeno negodovali nad vodstvom pogrebne podjetja. Z malo boljše kontrolo bi lahko pravočasno preprečili takšne površnosti in se izognili mučnim in nepotrebnim trenutkom.

Za krajevno organizacijo Zveze borcev Stadion: Josip Osredkar